Számítógépes tanulószoba

● Budapest (MTI)

Az országban eddig összesen csaknem 700 középiskolát és egyéb oktatási intézményt kapcsoltak be az Internet-hálózatba – jelentette be *Magyar Bálint* művelődési és közoktatási miniszter a budapesti Novus Gimnázium és Szakiskolában rendezett számítógépes kabinetavatón. A kultusztárca vezetője – *Demszky Gábor* főpolgármester társaságában – ez alkalommal a 250. fővárosi laboratóriumot adta át ünnepélyes keretek között az iskolában. A miniszter emlékeztetett: a két évvel ezelőtt indult Sulinet program célja, hogy ez év szeptember 1-ig az összes magyarországi középiskolát (970 iskola), továbbá 250 egyéb intézményt (iskolai könyvtárak, kollégiumok és néhány általános iskola) Internet-kabinettel lássanak el. Szólt arról is, hogy a hónap végén Sulinet címmel havonta színes magazin jelenik meg.

Szakfordító és tolmácsképzés

● Budapest (MTI)

Európai uniós szakfordító- és konferenciatolmács-képzés indul ez év szeptemberétől az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara Fordító- és Tolmácsképző Csoportjában – mondta Klaudy Kinga, az ELTE docense, a csoport vezetője.

Az új szakirányú továbbképzés lesz az első olyan intézményes keretek között lezajló oktatás Magyarországon, amely oklevelet ad szinkrontolmácsolásból három nyelv kombinációjában. Ez azt jelenti, hogy a magyar mint anyanyelv mellé az első idegen nyelvhez egy második idegen nyelvet – angolt, franciát vagy németet – kell választaniuk a résztvevőknek. A képzésben résztvevők szakfordító és tolmács; európai uniós szakirányú szakfordító; európai uniós szakirányú konferenciatolmács szakképzettséget szerezhetnek. A projekt vezetője a képzés szükségességét azzal indokolta, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik olyan szakemberek iránt, akik az Európai Unióban használatos fő nyelvekről (angol, francia, német) magas színvonalon képesek magyarra, illetve magyarról ezekre a nyelvekre fordítani, valamint tolmácsolási feladatokat ellátni. Megjegyezte: mindez nemcsak ezeknek az idegen nyelveknek a magas fokú ismeretét feltételezi, hanem az EU intézményeivel, valamint adott ágazati tevékenységével kapcsolatos általános és speciális ismereteket is. *Klaudy Kinga* kitért arra is, hogy az öt szemeszterből álló és 2001 februárjában értékeléssel záruló oktatás az előzetes számítások alapján 553 ezer ECU-be kerül majd. Mint elmondta: a képzés előkészítésében és megvalósításában a következő intézmények vesznek részt: University of Westminster, London; ESIT, École Supérieure d'Interpretes et de Traducteurs, Université Paris III., Sorbonne Nouvelle; SCIC/JICS, European Comission's Joint Interpreting and Conference Service, Brüsszel.

● *Zavarok a tanártovábbképzésben*

„Ötéves terv" az iskoláktól

A továbbképzés kötelező, a tájékoztatás hiányos. *(Fotó: Karnok Csaba)*

Nem látnak világosan a szegedi iskolákban a kötelező tanártovábbképzés rendszerének második éve előtt. Az intézményekben azt kifogásolják, hogy a Művelődési és Közoktatási Minisztérium – bár rendeletet alkotott róla – továbbra sem adta ki az akreditált programok jegyzékét, ellenben arra szólította fel az iskolákat, hogy öt évre előre tervezzenek...

A szegedi iskolák többségében úgy érzik, a tavaly nyárvégi zűrzavar után továbbra sincs kiforrva a kötelező tanártovábbképzés rendszere. A rendszert a tavalyi tanévkezdéskor úgy vezették be, hogy a nyári vakációról visszatérő tanároknak alig volt információjuk arról, hogy mit is jelent a továbbképzés és milyen a választék. Megjelent ugyan egy jegyzék a Magyar Közlönyben, de erről később kiderült, sok programot kifejtettek belőle, sok rosszul jelent meg, átláthatatlan volt, és amúgy egyikről sem lehetett tudni, hogy akreditált képzés-e vagy csak gyorstalpaló tanfolyam. Ez nemcsak a minőség miatt volt érdekes az iskoláknak, hanem azért is, mert a minisztériumi utasítás szerint csak az akreditált képzéseket számolhatták el, a többi az intézmény költségvetését (vagy a tanár zsebét) terhelte. A Művelődési és Közoktatási Minisztérium kiadott ugyan egy közleményt, hogy a közlönybeli programok mind akkreditttálva vannak, de erről egy-egy iskolának erősen más tapasztalata volt.

A zavaros helyzet hatása az lett, hogy az információhiány miatt a pedagógusok nagy része egyszerű számítástechnikai továbbképzést vett igénybe – mondván, hogy az nem árthat –, míg a felsőoktatási intézmények szakmai képzéseire sokszor nem akadt elég jelentkező és a képzések szervezői megcsúfolva érezték az eredeti célt.

A tapasztalatok alapján a minisztérium nemrég kiadott egy rendeletet (ismét lerögzítették, hogy csak akreditált program vehet részt a továbbképzésben), azzal a céllal, hogy az iskolákat rávegye, tervezzenek előre, mert így a programok indítói is fel tudják mérni az érdeklődést. Ez az előre tervezés öt évet jelent, ami az érintett iskolaigazgatók szerint teljes képtelenség, hiszen ember legyen a talpán, aki az öt év múlva esedékes árakat ma kitalálja, a továbbképzésen résztvevő pedagógusok helyettesítése ilyen hosszú időre beoszthatatlan, így pedig a tervezés inkább a régi ötéves káderfejlesztési terveket idézi, mint a komoly programozást.

Szegeden az általános iskolák pedagógusai találták jobbnak a helyzetüket, mondván, hogy a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán az ő számukra sok program indult helyben. A középiskolák is ezt szeretnék az egyetemen megvalósulva látni, ám sokuk szerint Szegeden kevés az egyetemi továbbképzés, és ami van, az is túl speciális területet fed le egy középiskolai tanár számára.

Az iskolák másik panasza, hogy a minisztérium még mindig nem adta ki az akreditált programok jegyzékét, ami nem jó senkinek sem. Az iskolának azért nem, mert a továbbképző cégek folyamatosan bombázzák őket referencia nélküli reklámanyaggal, az akreditált programokkal rendelkező intézménynek pedig azért nem, mert néhány rossz tapasztalat miatt az ő ajánlatát is gyanakodva kezelik. Előfordult már Szegeden, hogy egy középiskola hitt a képző intézménynek, s csak utólag derült ki, hogy a kiadott összeg a saját költségvetést terheli, mert a programnak nem volt akkreditációja. Ennek egyébként ma még csak hosszas telefonálgatással lehetne utánanézni...

P. J.

● *„Többszörös szűrőn megyünk át"*

Nyílt nap a JATE-n

Az új tanártovábbképzési rendszer szeptemberben kezdődő második évében a József Attila Tudományegyetemen a tavaly meghirdetettnél több program várja a pedagógusokat. A következő tanévben induló képzéseket azonban már nem elég bejelenteni, akkreditáltatni kell azokat, mégpedig nem kevés pénzért. Egyes felsőoktatási intézményeknek az akkreditációs díj előteremtése nehézséget okoz.

Nem tudom, hogyan fogjuk előteremteni az akkreditációs díjat – mondja *Homoki Nagy Mária,* a JATE oktatási rektorhelyettese. A 30 vagy annak többszörösét kitevő, 60, 90, illetve 120 órás képzések után 30 órás egységenként a minimálbér összegével megegyező díjat kell befizetni az akkreditációs bizottságnak. Ez a testület engedélyezi a továbbképzési programokat és a szakvizsga letételéhez szükséges képzéseket. A tavaly meghirdetett programokat az idén még újra lehet indítani akkreditáltatás nélkül is, ám jövőre már csak engedélyezett képzésre jelentkezhetnek a pedagógusok az iskoláknak biztosított továbbképzési pénzből. Az újonnan kidolgozott programokat április 15-ig kell akkreditációra benyújtani, ám az oktatási rektorhelyettes szerint nem tudnak mindent időre elkészíteni.

Homoki Nagy Mária egyrészt a minőségi továbbképzés biztosítékának tartja az akkreditációt, másrészt azonban szerinte túlzás, hogy egy korábban már akkreditált egyetemnek újra engedélyeztetnie kell a pedagógus-továbbképző programjait. „Többszörös szűrőn megyünk keresztül, és ez akadályozza a tényleges munkát" – mondja a rektorhelyettes. Azt sem tartja logikusnak, hogy a kurzusokra előbb kell jelentkezni, minthogy engedélyezik azokat, így előfordulhat, hogy egy programot nem indíthat az egyetem, bár érdeklődtek iránta.

A Bölcsészet- és Természettudományi Karon, valamint az Európa Tanulmányok Központban mintegy 120 programot hirdettek meg idén. A rektorhelyettes szerint ez a tavalyihoz képest nemcsak több, hanem színvonalasabb képzést jelent. A programokról március 31-én nyílt napon tájékoztatják az iskolák képviselőit, és erre a napra elkészül a képzéseket ismertető füzet. A hétévente 120 órában kötelezően elvégzendő programokat nappali és levelező tagozaton, valamint távoktatás formájában egyaránt el lehet sajátítani. A távoktatásban csupán havonta hirdetnek meg néhány órát, ám jóval több feladatot kell megoldani otthon. Az egyetem igyekszik az iskolák igényeit figyelembe venni. Így arra is hajlandó, hogy az őszi és tavaszi szünetben, vagy a tanévkezdés előtti hetekben tömbösítve adják le az órákat. Több pedagógus együttes kérésére kihelyezett képzést is vállal a JATE. A kurzusokat szóbeli vagy írásbeli vizsga zárja. Az idén munkába álló tanároknak szakvizsgát is kell tenni a diplomaszerzést követő tíz éven belül. A szakvizsga feltételeiről azonban még nem készült rendelet, de valószínű, hogy a továbbképzési programokat valamilyen módon beszámíthatják a vizsgához szükséges kurzusokba.

Hegedűs Szabolcs

● *A JGYTF kínálata*

A Dunántúlról is jöttek

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tavaly kétszáznál több tanártovábbképzési programot hirdetett meg, és idén további harmincnegyven kurzussal bővül a kínálat. A képzések akkreditációra való benyújtásának határidejét a főiskola be tudja tartani, az elmúlt két évben ugyanis a tanszékek céltudatosan készültek a programokra.

Továbbképzési programokat nemcsak felsőoktatási intézmény indíthat, szakvizsgát viszont csak egyetemen és főiskolán lehet tenni.

Szemenyei Sarolta, a JGYTF Szakképzési Intézetének menedzser-igazgatója úgy véli, emiatt a pedagógusok elsősorban a felsőoktatási intézmények programjait fogják választani. Mint mondja, az egyetem vagy főiskola köthet ugyan együttműködési megállapodást más oktató céggel annak kurzusainak beszámíthatóságáról, a felsőoktatás gazdasági érdekei azonban éppen azt diktálják, hogy ne adja ki kezéből a továbbképzési programok szervezését, és minél több bevételre tegyen szert.

A főiskola mintegy 250 kurzust indít szeptemberben, amelyből harmincnegyvenet most akkreditálnak. Szemenyei Sarolta szerint az engedélyeztetés költsége nem okoz gondot a főiskola számára, sokkal nagyobb terhet jelent a társadalombiztosítási járulékok pótlólagos befizetése. A tavalyi programok költségvetésének kiszámításakor még nem tudhatták, hogy decembertől minden személyi kiadás – így a továbbképző oktatók díjai – után is 39 százalékos tébét kell fizetni. A főiskola sok esetben késve jut hozzá a tavaly meghirdetett programok második félévi tandíjaihoz. Az iskoláknak nyújtott továbbképzési támogatás ugyanis naptári évre szól, és több intézmény jelezte, hogy ez az összeg az idei évre még nem kapta meg. A képzésekre tavaly még a Dunántúlról is érkeztek pedagógusok.

A menedzser-igazgató szerint ennek két oka van: egyrészt a főiskolán végzett tanárok távolról is visszajönnek egy-egy volt oktatójuk kedvéért, másrészt kuriózumnak számító programokat is ajánlottak, amelyeket az országban máshol nem indítottak. A harmincórás egységekből felépülő képzést általában szombatonként tartják.

Galgóczi László főiskolai tanár, a továbbképzési munkacsoport vezetője szerint a programok abban a szellemben készültek, hogy kiszolgálják a pedagógusokat. A korábbi továbbképzésekkel szemben a jelenlegi rendszert azért tartja jobbnak, mert a tanár egyéni munkaprogramot állíthat össze, kiválogathatja azokat a területeket, ahol nagyobb mértékű hiányosságai vannak. Szemenyei Sarolta úgy véli, a továbbképzés minőségileg javulni fog az akkreditált programok bevezetésével, ám hogy milyenné válik végül a rendszer, az a képzőkön és a képzendőkön múlik.

H. Sz.

Soros-pályázatok

● Munkatársunktól

A Soros Alapítvány pályázatot hirdetett egyetemi hallgatók és fiatal kutatók jelentős külföldi társadalom- és természettudományos rendezvényeken való részvételének anyagi támogatására. Az alapítvány az utazás, illetve a kinntartózkodás költségeihez járul hozzá hallgatók esetében legfeljebb 400, kutatók esetében legfeljebb 1500 amerikai dollár erejéig. A pályázatokat április 6-ig lehet beküldeni a július 1. és december 31. közötti rendezvényeken való részvételre.

A Soros Alapítvány ugyancsak pályázatot hirdetett rövid külföldi tanulmányúton, szakmai továbbképzésen való részvétel támogatására. A pályázatra olyan fiatal diplomás szakemberek jelentkezhetnek, akiknek meghívásuk van külföldi kutatóhelyre kutatómunka folytatására, vagy elfogadták jelentkezésüket külföldi tanfolyamokra, kurzusokra. A programot PhD-hallgatók is megpályázhatják. A támogatás felső határa 3000 amerikai dollár. Az alapítvány az utazáshoz és a kinntartózkodáshoz járul hozzá a támogatás odaítélésével. További információ kérhető a pályázatokról a JATE Hallgatói Külügyi Bizottságától a Hallgatói Irodában.

Észak-Dél összefogása

● DM-információ

Nemzetközi szimpóziumot rendeznek Észak és Dél összefogása címmel Észak-Afrika, a Közel-Kelet, az Európai Unió és Közép-Kelet-Európa országainak fiataljai számára. A találkozóra 25 éves korig várják azokat a jelentkezőket, akik jó kommunikációs készséggel és kiemelkedő francia, spanyol vagy arab nyelvtudással rendelkeznek. A résztvevőknek ismertetniük kell ötleteiket és véleményüket az Észak-Dél kapcsolata, illetve együttműködése témakörben. A találkozón vitázni fognak a jogokról és a demokráciáról a fiatalok szempontjából, a kultúrák közötti párbeszédről, a szociális feltételek fejlesztéséről, de szó lesz az ökológiáról, a szociális életkörülményekről és a lakáshelyzetről a nagyvárosokban. A szimpóziumot június 16. és 21. között tartják a franciaországi Strasbourgban. A találkozó költségeit az Európa Tanács fedezi. A jelentkezőknek egy oldalas bemutatkozó írást kell küldeniük március 31-éig a Hálózat a Demokráciáért címére (1136 Budapest, Raoul Wallenberg u. 4. II/1.).